

Nové opatrenia zabráni krachom

REŠTRUKTURALIZÁCIA

Národná rada 16. marca tohto roka prijala nový zákon o riešení hroziaceho úpadku. Účinný bude od 17. júla 2022. Zmena by mala ochrániť podnikateľov pred bankrotom, ktorý im hrozí nie z vlastného priehnenia.

Lukáš Mareček ^{©hn}
lukas.marecek@mafrasslovakia.sk

Prijatím nového zákona sa do praxe zavádza takzvaná preventívna reštrukturalizácia, a to vedie k zmenám v pôvodnej úprave konkurzov a reštrukturalizácií. Ide o viaceré významné zmeny. Napríklad s účinnosťou od 17. júla 2022 dlžník, ktorému hrozí úpadok v najbližších 12 kalendárnych mesiacoch, pokiaľ nie je v procese verejnej preventívnej reštrukturalizácie, nebude môcť plniť splatnú peňažnú pohľadávku vo väčšom rozsahu ako do výšky, aká by na veriteľa pripadala v prípade konkurzu.

90 dní
Taktiež sa rozširujú a precizujú povinnosti dlžníka – právnickej osoby a jeho štatutárneho orgánu, napríklad podať návrh na konkurz nielen z dôvodu predĺženia, čo je situácia, ak hodnota záväzkov presahuje hodnotu majetku dlžníka, ale dlžník bude povinný podať na seba návrh na konkurz aj v prípade, ak bude platobne neschopný, teda bude neschopný plniť 90 dní po lehote aspoň dva peňažné záväzky. Zväčšuje sa tak počet dlžníkov,

ktorí budú povinní podať návrh na konkurz, o tých dlžníkov, ktorí doteraz neboli predĺžení, ale „len“ platobne neschopní.

Konanie štatutára
Celkovo je nutné povedať, že štatutár dlžníka bude musieť od júla konať omnoho skôr ako doteraz, de facto musí začať konať, ak je len náznak úpadku v najbližších 12 mesiacoch, a nečakať až na samotný úpadok. Novinou je aj povinnosť štatutárneho orgánu vyhľadať pomoc odborníka, ak nemá dostatok odborných vedomostí a skúseností na riešenie hroziaceho úpadku.

Príčina legislatívnej zmeny
Doterajšia úprava umožňovala dlžníkom „vyhrotiť“ finančnú situáciu tak, že aj keď videli, že im hrozí úpadok, situáciu neriešili včas a nechali spoločnosti „padnúť“ do konkurzu. Od 17. júla 2022 budú musieť štatutári dávať omnoho väčší pozor, niektoré úkony, napríklad úhrady niektorých faktúr, môžu byť problematické a bude tlak na to, aby riešili túto situáciu v preventívnej reštrukturalizácii. Nová úprava je výsledkom prebratia smernice európskej únie o reštrukturalizácii a insolvenčii.

Martin Provozník upozorňuje, že novelou daňové zákony neladia.

SNÍMKA: MARTIN HABURAJ

Pri nových preventívnych opatreniach chýba nadväzujúca daňová úprava v zákone o dani z príjmov, ako je napríklad možnosť urobiť daňovo uznateľné odpisy.

Martin Provozník,
advokátska kancelária bpv
Braun Partners

Nadväzujúca daňová úprava
Aktuálne úprava ešte nie je v praxi, keďže jej účinnosť je od 17. júla 2022, preto sa ťažko analyzuje, kde môžu vzniknúť nedostatky. V celku pôsobí zákon

vyvážene. „Dnes však už vieme, že pri preventívnych reštrukturalizáciách chýba nadväzujúca daňová úprava v zákone o dani z príjmov, ako je napríklad možnosť urobiť daňovo uznateľné odpisy pri potvrdení preventívneho reštrukturalizačného plánu alebo získať oslobodenie od dane v časti odpusteného záväzku tak, ako to je pri formálnych reštrukturalizáciách. V praxi potom pravdepodobne vznikne situácia, že napríklad banka bude detailnejšie prepočítavať, či odpustí dlžníkovi časť z úveru, keď bude musieť riešiť daňové povinnosti z celej hodnoty úveru, čiže ako keby nič neodpustila. Mám však informáciu, že ministerstvo financií tento problém eviduje a plánuje ho v najbližšom čase vyriešiť novelou zákona o dani z príjmu,“ hovorí Martin Provozník z advokátskej kancelárie bpv Braun Partners.

Opatrenia proti krachu
To, čo nový zákon prináša, je preventívna reštrukturalizácia. Preventívnu reštrukturalizáciu je možné začať len vtedy, ak dlžníkovi ešte len hrozí úpadok. Naopak, ak už dlžník je v úpadku, tak je možná len klasická, teda formálna reštrukturalizácia. Nejde tu ani tak o odporú-

čania, či siahnuť po preventívnej alebo klasickej reštrukturalizácii, ale o to, aké zákonné možnosti a povinnosti má dlžník. Zákon uvádza, že dlžník je povinný predchádzať úpadku, pričom ak mu hrozí úpadok, tak je povinný prijať vhodné a primerané opatrenia na jeho odvrátenie. Ak však dlžníkovi hrozí úpadok vo forme platobnej neschopnosti, pričom zákon na tieto účely zavádza vzorec na výpočet hroziacej platobnej neschopnosti, zákon výslovne uvádza dlžníkovi možnosť riešiť hroziaci úpadok preventívnou reštrukturalizáciou. Dôležitý je moment, keď je možné siahnuť po preventívnej reštrukturalizácii alebo, naopak, kto je z nej vylúčený. Preventívna reštrukturalizácia je určená len pre právnické osoby. Podľa zákona je dlžník v hroziacom úpadku, najmä ak mu hrozí platobná neschopnosť v najbližších 12 mesiacoch. Zároveň sa predpokladá, že právnická osoba je platobne schopná, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno odôvodnene predpokladať, že v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku je možné pokračovať a rozdiel medzi výškou jej splatných peňažných záväzkov a peňažného majetku

je menej ako desatina výšky jej splatných peňažných záväzkov, alebo v období nie dlhšom ako 60 dní medzera krytia pod takúto hranicu klesne. Čiže ak si právnická osoba na základe posledných údajov z účtovníctva vypočíta, že jej medzera krytia je aspoň 10 percent jej splatných peňažných záväzkov, respektíve v najbližších dvoch mesiacoch sa tak stane, tak už je platobne neschopná, respektíve je v úpadku. Právnickej osobe preto hrozí úpadok, ak jej hrozí, že výpočet platobnej neschopnosti v najbližších 12 mesiacoch je, ako uvádzam vyššie. „Túto rovnicu by som odporúčal sledovať všetkým štatutárom, respektíve finančným riaditeľom spoločností, ktoré majú alebo očakávajú finančné problémy“.

Kedy vzniká hrozba úpadku
Hrozba úpadku má vždy nejaký dôvod v živote spoločnosti. „Môže ísť o neúspešnú obchodnú stratégiu, stratu významného zákazníka, alebo to môže byť aj zvýšenie nákladov či iná udalosť, ktorá spôsobí, že spoločnosť nie je úspešná tak ako doteraz, respektíve smeruje od ziskov k stratám,“ vysvetľuje Martin Provozník z advokátskej kancelárie bpv Braun Partners.